

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní JUDr. Martinou Radkovou v právní věci žalobce **J. J.**, bytem L. 46, Z., ve výkonu trestu Věznice – Heřmanice, Orlovská 670/35, Ostrava - Heřmanice, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem v Praze, Křížová 25, **ve věci žaloby o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 9. 4. 2013, čj. XXX, ve věci invalidního důchodu,**

t a k t o :

I. Žaloba **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 9. 4. 2013, čj. XXX, kterým mu byly zamítnuty námitky a potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne 1. 2. 2013 o zamítnutí žádosti o invalidní důchod pro nesplnění podmínek § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Podle odůvodnění napadeného rozhodnutí nešlo u žalobce o pokles pracovní schopnosti

z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35 %.

[2] V žalobě žalobce namítal, že jeho zdravotní stav byl nedostatečně a chybně zhodnocen. Žalobce byl přesvědčen, že jeho zdravotní stav splňuje podmínky § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb., na základě nových vyšetření neurologa a psychiatra ze dnů 15. 4. 2013 a 19. 4. 2013, podle kterých se jeho zdravotní stav stále více zhoršuje.

[3] Žalovaná ve svém vyjádření uvedla, že žalobce podal námitky proti rozhodnutí žalované ze dne 1. 2. 2013, čj. 651 026 0911, kterým byla žalobci zamítnuta žádost o invalidní důchod pro nesplnění podmínek § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Ostrava ze dne 4. 1. 2013 nebyl žalobce shledán invalidním, když z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu jeho pracovní schopnost poklesla pouze o 25 %. Napadené rozhodnutí bylo vydáno na podkladě lékařského posudku ze dne 29. 3. 2013, vypracovaného pro účely řízení o námitkách lékařem žalované, který invaliditu žalobce posoudil ve smyslu ustanovení § 5 písm. j) a § 8 odst. 9 zákona č. 582/1991 Sb., a to tak, že se u žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu § 26 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla pracovní schopnost žalobce pouze o 30 %.

[4] Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), tedy ke dni 9. 4. 2013.

[5] Ze správního spisu krajský soud zjistil, že dne 8. 2. 2013 podal žalobce námitky proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 1. 2. 2013, čj. 651 026 0911. Novým posudkem o invaliditě vypracovaným Českou správou sociálního zabezpečení dne 29. 3. 2013 bylo zjištěno, že účastník řízení není invalidní podle ustanovení § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů. V průběhu řízení o námitkách byly doloženy také nové lékařské nálezy z psychiatrické ambulance ze dne 14. 1. 2013, neurologické ambulance ze dne 7. 3. 2013, rentgenu krční páteře ze dne 15. 3. 2013, zdravotní dokumentace ošetřujícího lékaře MUDr. K. z období od 5. 12. 2012 do 18. 3. 2013, které nedokladují nové posudkově významné skutečnosti a nemají vliv na změnu posudkového hodnocení do data vydání napadeného rozhodnutí ani k datu posouzení zdravotního stavu v rámci řízení o námitkách.

[6] Posudkem Posudkové komise MPSV v Ostravě ze dne 15. 8. 2013 nebyl žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí shledán invalidním. Tento posudek vycházel ze zdravotnické dokumentace praktického lékaře, včetně jeho nálezu ze dne 6. 12. 2012, z nálezu neurologa ze dnů od 24. 9. 2012, 7. 3. 2013, 18. 4. 2013, z nálezů psychiatra ze dnů 14. 1. 2013, 10. 1. 2012, 14. 3. 2013, 16. 5. 2013, 22. 7. 2013, z rentgenu krční páteře ze dne 15. 3. 2013, z úplné spisové dokumentace Okresní správy sociálního zabezpečení v Ostravě a ze spisové dokumentace Krajského soudu v Ostravě – pobočky Olomouc, včetně žaloby. U žalobce byly posudkem stanoveny diagnózy, posudek ocitoval podstatné skutečnosti z lékařských zpráv a uvedl posudkové zhodnocení a závěr. Rozhodující příčinou dlouhodobě

nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti k datu 9. 4. 2013 bylo shledáno zdravotní postižení uvedené v kapitole VI položce 4b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kdy z rozmezí 25 - 40 % komise stanovila dolní hranici 25 %. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti nebyla ve smyslu § 4 citované vyhlášky měněna. Posudková komise stanovila jako rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu epilepsii, formu částečně kompenzovanou, kdy se u žalobce objevují 0 až 4 záchvaty za měsíc, některé z nich nejsou objektivizovány druhou osobou a mohou mít charakter pouhých záškubů bez poruch vědomí; není přítomen neurologický deficit a již v minulosti EEG vyšetření neprokázalo ložisko epileptické aktivity. Antiepileptická medikace není žalobcem pravidelně dodržována a vzhledem k tomu byla stanovena dolní hranice procentního rozpětí jako číslo konečné. Onemocnění epilepsií je u žalobce dáno toxometabolickou příčinou, zejména dřívější nadměrnou konzumací alkoholu. Dřívější užívání drog žalobcem či smíšená porucha osobnosti, která je léčena u psychiatra, nejsou důvodem pro navýšování dolní hranice procentního rozpětí. Posudková komise žalobce hodnotila shodně s posudkovým lékařem Okresní správy sociálního zabezpečení v Ostravě ze dne 4. 1. 2013 a nesouhlasila s posudkovým závěrem lékaře žalované v námitkovém řízení, který stanovil pokles pracovní schopnosti na hodnotě 30 %. Pro navýšení dolní hranice o 5 % pro psychické postižení není podle posudkové komise dán důvod. Zdravotní postižení žalobce není takového stupně závažnosti a rozsahu, aby odůvodňovalo hodnocení podle položky 4c, 4d kapitoly VI přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., protože se nejedná o formu nekompenzovanou či těžce nekompenzovanou. Žalobce byl schopen práce jako nekvalifikovaný dělník s vyloučením práce na rizikových pracovištích, u rychloběžných strojů, v riziku úrazu a v nočních směnách. K námitkám žalobce uvedeným v žalobě posudková komise uvedla, že není pravdou, že by jeho zdravotní stav byl nedostatečně anebo chybně hodnocen, byla prostudována jeho celá zdravotnická dokumentace od lékaře Vězeňské služby, včetně výsledků nejnovějších odborných vyšetření. Samotné kontroly odborných lékařů nejsou důvodem pro přiznání invalidity.

[7] Ve svém vyjádření, doručeném soudu 2. 9. 2013, žalobce uvedl, že mu byl dodán další lék (Rivotril) pro stavy vyplývající z vlivu léků s účinky na spaní, pro které má žalobce tzv. leženku, aby si mohl lehnout a bez přítomnosti příslušníků Vězeňské služby – z důvodu špatného psychického stavu a epileptických záchvatů, které nelze hlásit u lékaře, protože tam není. Žalobce rozporoval obsah zpráv psychiatra, protože mu hlásí deprese, hlasy atd. Žalobce bere šest druhů léků i na epilepsii a postižení mozku, které vyvolaly drogy. Žalobce zapomíná věci a mívá často špatné nálady. Žalobce uvedl, že nesouhlasí s rozdílným procentním hodnocením a že v nejbližším termínu bude mít nové neurologické vyšetření pro výskyt opětovných záchvatů a žádal o odborné vyšetření ve vězeňské nemocnici na psychiatrii pro stavy, které nejsou uváděny v posudku a které jsou v lékařské zprávě a v Heřmanicích, proto požádal o pozastavení řízení. Žalobce uvedl, že dříve duchod pobíral.

[8] Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

[9] Podle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí, *má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let a stal se*

a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo

b) invalidním následkem pracovního úrazu.

[10] Podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. *je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.*

[11] Podle § 39 odst. 2 téhož zákona *jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla*

- a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,*
- b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,*
- c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.*

[12] Podle § 39 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb. *se pracovní schopností rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.*

[13] Podle § 39 odst. 4 zákona č. 155/1995 Sb. *při určování poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu,*

- a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost,*
- b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav,*
- c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován,*
- d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával,*
- e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %,*
- f) v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.*

[14] Na základě zjištěných skutečností dospěl soud k tomuto závěru o skutkovém stavu věci. Žalobce nedosáhl věku 65 let a nebyl invalidní, na čemž se shodly všechny posudkové orgány, tj. OSSZ Ostrava, lékařská posudková služba žalované v námitkovém řízení i PK MPSV v Ostravě v posudku ze dne 15. 8. 2013.

[15] Soud aplikoval na zjištěný skutkový stav věci shora citovaná zákonná ustanovení účinná ke dni vydání napadeného rozhodnutí žalované. V projednávané věci žalobci byla zamítnuta žádost o invalidní důchod. Proto bylo stěžejním vyřešení skutkové otázky, zda žalobce ke dni 9. 4. 2013, resp. k jinému předcházejícímu datu, byl invalidní či nikoli. Rozhodnutí soudu přitom záviselo především na odborném lékařském posouzení zdravotního stavu žalobce k uvedenému okamžiku. V přezkumném soudním řízení ve věcech důchodového pojištění posuzuje zdravotní

stav a pracovní schopnost pojištěnce podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí, posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí, která je oprávněna nejen k celkovému posouzení zdravotního stavu a dochované pracovní schopnosti žalobců, ale též k zaujetí posudkového závěru o invaliditě a jejím stupni, jejím vzniku, trvání a zániku. Pokud posudek této posudkové komise splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti posudku, je zpravidla v přezkumném soudním řízení rozhodujícím důkazem. Soud proto při posouzení dochované pracovní schopnosti žalobce k datu vydání přezkoumávaného rozhodnutí vycházel především z posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ostravě ze dne 15. 8. 2013. Posudkové závěry učinila posudková komise v řádném složení (členy komise byli jak posudkový lékař, tak neurolog), na základě komplexních podkladů ke zdravotnímu stavu žalobce (včetně lékařských zpráv týkajících se stavu žalobce do 9. 4. 2013, tj. do data vydání napadeného rozhodnutí) a posudek obsahoval všechny náležitosti a věcně, velmi přesvědčivě, jednoznačně a vyčerpávajícím způsobem popsal jak závěry, tak všechny skutečnosti, které posudkovou komisi k tomuto závěru vedly.

[16] Podle § 2 odst. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, *pro stanovení procentní míry poklesu pracovní schopnosti je nutné určit zdravotní postižení, která jsou příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce, a jejich vliv na pokles pracovní schopnosti pojištěnce.*

[17] Podle § 2 odst. 3 téže vyhlášky *je-li příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce více zdravotních postižení, jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se nesčítají; v tomto případě se určí, které zdravotní postižení je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce.*

[18] Jak vyplývá z citovaných zákonných ustanovení, ke zjištění stavu invalidity bylo nutno prokázat pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. K tomu, aby žalobci byla uznána invalidita, by musel naplnit zákonem stanovené podmínky, tj. pokles pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Na základě provedených důkazů soud dospěl k závěru, že v takovém rozsahu pokles pracovní schopnosti na straně žalobce ke dni vydání napadeného rozhodnutí nenastal, protože žalobce v této době trpěl částečně kompenzovanou epilepsií s 0 až 4 záchvaty za měsíc bez dostatečné objektivizace včetně potvrzení vyšetřením EEG. Nadto žalobce nedodržuje medikaci a nejsou splněna kritéria pro hodnocení zdravotního stavu a pracovní schopnosti žalobce vyšším procentem. Proto soud shledal jako příléhavé hodnocení postižení žalobce podle kapitoly VI položky 4b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. se stanoveným poklesem pracovní schopnosti o 25 %. V posudku se posudková komise podrobně vypořádala se skutkovými námitkami žalobce.

[19] Podle kapitoly VI položky 4b přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, epilepsie - forma částečně kompenzovaná - se vyznačuje zpravidla tím, že *posuzovaný je déle než jeden měsíc bez záchvatů, několik záchvatů během roku, ale*

ne více jak 12 záchvatů do roka, přítomnost lehkého organického postižení mozku různé etiologie, bez neurologického deficitu a bez jiné duševní poruchy, některé denní aktivity omezeny.

[20] Podle posudkového hlediska při stanovení míry poklesu pracovní schopnosti je třeba zhodnotit *závažnost epilepsie (druh epilepsie, závažnost záchvatu, frekvence záchvatů, kompenzovatelnost léčbou včetně saturace antiepileptiky a výsledek operační léčby), funkční stav v období mezi záchvaty, neuropsychický deficit a nežádoucí vedlejší účinky léčby.*

[21] Žalobce nevznnesl žádné námitky, které by rozporovaly posudkové závěry všech posudkových orgánů ve správním řízení i ve správním řízení soudním. Žalobce pouze obecně namítl, že jeho stav byl chybně a nedostatečně posouzen a že jeho stav se zhoršil. Svá tvrzení však nedoložil žádnou relevantní lékařskou zprávou, která by to prokázala. Soud řízení nepřerušil, protože přezkoumává zdravotní stav žalobce v souladu s § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. pouze do doby vydání napadeného rozhodnutí, tj. 9. 4. 2013. Všechny nové skutečnosti mohou být zohledněny pouze v novém řízení, to má význam za stávající právní zprávy zahajovat pouze tehdy, pokud by lékařské zprávy obsahovaly odlišné skutečnosti od lékařských zpráv dosavadních. Ze stejného důvodu soud nenařizoval vyšetření žalobce a nepokračoval v dalším dokazování.

[22] S ohledem na výše uvedenou argumentaci učinil soud závěr o tom, že žalobce nebyl ke dni 9. 4. 2013 invalidní a tedy na jeho straně nebyly splněny podmínky nároku na invalidní důchod. V napadeném rozhodnutí žalovaná učinila obsahově totožný závěr a proto její rozhodnutí v testu zákonnosti i právnosti obstálo. Soud proto žalobu zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

[23] Žádnému z účastníků nepřiznal soud náhradu nákladů řízení, neboť žalobce nebyl úspěšný a žalovaná nemá právo na náhradu nákladů ze zákona (§ 60 odst. 1, 2 s. ř. s. a § 118d odst. 1 zákona č. 582/91 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů).

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Olomouci dne 17. 9. 2013

JUDr. Martina Radkova
samosoudkyně